

EVALUAREA LIMBAJULUI PROFESIONAL SCRIS ÎN CADRUL PROIECTULUI DIDACTIC AL MASTERANZILOR – VIITORII PROFESORI DE EDUCAȚIE FIZICĂ

Timuș Maria,

Universitatea de Stat de Educație Fizică și Sport a Republicii Moldova

***Summary.** The terminology of physical education and sport is presented as a useful and necessary field for the professional pedagogical activity. In the broad sense of the word, the terminology of physical education and sport encompasses the entire nomenclature used in the theory and practice of physical exercises.*

***Keywords:** specialized terminology, forms of written language, didactic project, evaluation criterion.*

Comunicarea pedagogică scrisă a profesorului de educație fizică și sport reprezintă activitatea principală, prin care se realizează și activitatea didactică, în cadrul căreia toate procesele se asigură într-un anumit limbaj profesional scris, care determină, în mare măsură, atât reușita profesională, cât și cea școlară, datorită dezvoltării concomitente a limbajului comun al subiecților egali încadrați în procesul de predare-învățare [4, 5].

Formarea limbajului scris studenților de cultură fizică și sport reprezintă una din componentele principale prin care se realizează și activitatea didactică, în cadrul căreia toate procesele se asigură printr-un anumit limbaj profesional.

Vorbirea profesională scrisă, concepută ca instrument de cunoaștere și comunicare, este indispensabilă atât activității științifice, cât și celei de practică profesională.

Terminologia educației fizice și sportului se prezintă ca un câmp util și necesar pentru desfășurarea activității profesionale pedagogice. În sensul larg al cuvântului, terminologia educației fizice și sportului cuprinde întreaga nomenclatură folosită în teoria și practica exercițiilor fizice [4, 7].

Din multitudinea de forme de limbaj scris practicate de către studenți, cele mai des întâlnite în procesul educațional sunt: cererea, notița, testul, lucrarea de control, expunerea, rezumatul, eseul, scrisoarea, procesul-verbal, comentariul, compunerea, referatul, raportul, proiectarea (anuală, semestrială), proiectul didactic, conspectul, articolul, teza de licență.

În continuare ne vom referi doar la un exemplu al formei de limbaj profesional scris, prezentate de către studenții masteranzi USEFS.

Proiectul didactic (al lecției) este definit ca scenariu didactic sau structură a unei lecții. Este o descriere anticipată a felului în care va fi desfășurată pas cu pas

activitatea didactică, astfel încât obiectivele stabilite să fie îndeplinite cu succes [3, 6].

Proiectul de lecție (centrat pe obiective, care devin realitate sub efectul activității profesorului) evidențiază modul cum devin operaționale conținuturile, cum se utilizează metodele și mijloacele, cum participă elevii, care sunt acțiunile de predare și învățare, cum devine profesorul managerul acțiunii didactice, care sunt modalitățile de evaluare preconizate, toate acestea la modul anticipativ. Proiectul este o schițare (desenare, creionare) a instruirii prin obiective, procedându-se la o abordare sistematică ce asigură eficiența managerială a procesului didactic. Proiectarea unei lecții este operația de identificare a secvențelor instrucționale ce se derulează în cadrul unui timp determinat, de obicei, o oră școlară [1, 2].

Proiectarea lecției presupune parcurgerea unor etape: 1. Formularea clară a obiectivelor operaționale. 2. Selectarea și analiza conținuturilor. 3. Analiza resurselor. 4. Adoptarea strategiei didactice. 5. Evaluarea instrumentelor și probelor de evaluare.

Studentilor-masteranzi din grupul experiment și martor ($n = 14$) li s-a propus să realizeze în scris un proiect didactic al lecției de antrenament, de control, (Figura 1, 2).

În urma analizei tipologiei greșelilor din construcțiile gramaticale a proiectelor didactice prezentate de către studenții masteranzi am determinat 10 criterii de evaluare a limbajului profesional scris a unui proiect didactic (Tabelul 1).

Criteriile de evaluare sunt seturi de calități importante care se regăsesc în produsele învățării și care trebuie să se prezinte ca un sistem. În procesul evaluării criteriale se utilizează descriptorii care caracterizează modul în care studentul învață și reflectă rezultatele cantitative și calitative ale procesului de învățare (gradul de stăpânire a competențelor la disciplinele universitare, precum și nivelul de dezvoltare a personalității studenților) [9, p.2].

O altă sursă spune că „criteriul de evaluare – nivel de performanță prin intermediul căruia poate fi examinată posibilitatea atingerii anumitor standarde și/sau obiective” [10, p.5].

Dacă analizăm comparativ din punct de vedere statistico-matematic rezultatele evaluării limbajului profesional scris al unui proiect didactic la grupele martor și experiment la etapa inițială (Tabelul 1), observăm că t , calculat pentru toate criteriile de evaluare variază între 0,19-0,47 valoarea fiind mai mică decât t tabelar, fapt ce dovedește că diferențele între cele două grupe sunt ne semnificative ($P > 0.05$).

PROIECTUL LECȚIEI DE ANTRENAMENT

Proiect pentru lecția de antrenament pentru echipa școlii, liceului

Școala: *Scoala Secară „Nicolae Ceaușescu”*
 Grupa/Clasa: *IX-2*
 Data: *12.1.2014*
 Proba/sportul: *volii*
 Locul de desfășurare: *Sala de sport Nr. 1*
 Materiale sportive: *mingi de volii, jlecan, etc.*
Sintrenas - Stavila Varile

<p>Temele lecției:</p> <ol style="list-style-type: none"> <i>Consolidarea tehnicii parter de sus cu 2 mâini</i> <i>Consolidarea tehnicii blocajului individual</i> <i>Per. bilateral „volii” Repetiționarea procedurii</i> 	<p>Obiectivele operationale:</p> <p>psihomotrice: Să execute: <i>conștient</i> <i>tema proiecte</i></p> <p>Cognitive: Să descrie: <i>procedeu tehnice pe</i> <i>elemente separate</i></p> <p>Afective: Să se bucure: <i>de influența ex</i> <i>ercițiului fizic</i></p> <p>Sociale: Să concluzioneze: <i>în timpul antren</i> <i>mentului cu foș</i></p> <p>Estetice: Să sesizeze frumusețea: <i>dezvoltării</i> <i>capacității organismului său</i></p>
--	--

Partea durată	Conținutul (sistemele de acționare)	Dozare	Strategii didactice	
			metode	indicații metodice
	<ul style="list-style-type: none"> <i>Aranjarea jucătorilor</i> <i>Verificarea echipamentului</i> <i>stabilirea obiectivelor.</i> 	<i>1-2 minute</i>	<i>Frontal</i>	<i>1pt-0 linie</i>
	<ul style="list-style-type: none"> <i>Alergare cu rotirea, brațele înainte, înapoi.</i> 		<i>Explicare</i>	<i>Brațele drepte</i>
	<ul style="list-style-type: none"> <i>Alergare cu ridicarea coapselor.</i> 	<i>20-30 m</i>	<i>indicații</i>	<i>Ridicarea la 90° a coapselor</i>
	<ul style="list-style-type: none"> <i>Alergare câte 2 față-în-față transmiterea mingii de după cap și din față</i> 			<i>Transmi-terea cu proz-</i>

Fig. 1. Model de proiect al lecției de antrenament elaborat de către studentul masterand (fragment)

Comparând datele statistico-matematice prezentate în Tabelul 1, observăm că rezultatele obținute de la etapa finală sunt în favoarea GrE ($P < 0,05$), unde

valoarea lui t calculat la etapa finală pentru toate criteriile testate variază între 2,07-2,49 și este mai mare decât t tabelar, ceea ce dovedește că diferențele între cele două grupe sunt semnificative. Acestea fiind spuse, ne dovedește că eficacitatea programei aplicate la etapa finală a experimentului indică indici statistici superiori ai grupei experiment față de grupa martor la nivelul $P < 0,05$ la toți parametrii testați.

Etapa lecției	Subcompetențe	Conținuturi didactice	Durata etapelor în min	Metodologia de organizare, predare și evaluare	Indicații metodice
Etapa pregătitoare 10-12 min	Scut și șă carabilă:	* tranșarea * șablonul * salutul profesorului	1-2 min	Frontal	Explicare clasa și conștient
	- să mențină disciplina în cadrul lecției	Exerciții la stăruie		Demonstrare	Exerciții deportive
	- să poată coordona mișcările de la 9 timp	1-2. Pas cu dreptul înainte 3-4. Pașii pe ambele la dreapta 5-6 pas lateral și drept 7-8. Pașii la stânga		Explicare	Exerciții deportive înainte
		→ Amintirea cernelor scrite.		Verbal	Amintirea pe inflexi
		Varietăți de mers:			
	- să execute corect varietățile de mers	1. Mers pe stăruie într-un loc sau 2. Mers pe călcâie înainte 3. Mers suscit 4. Mers încreștat înainte la mijloc 5. Mers în "gamașă" înainte 6. Mers în "gamașă" la stânga 7. Mers în "gamașă" la dreapta 8. Mers în "gamașă" în față 9. Mers în "gamașă" în spate	10-11 min	Demonstrare	Exerciții deportive înainte
		Varietăți de alergări:			
	- să se coordoneze și să poată coordona mișcările de la 9 timp	1. Alergare în pas 2. Alergare în pas 3. Alergare în pas 4. Alergare în pas 5. Alergare în pas 6. Alergare în pas 7. Alergare în pas 8. Alergare în pas 9. Alergare în pas 10. Alergare în pas 11. Alergare în pas 12. Alergare în pas 13. Alergare în pas 14. Alergare în pas 15. Alergare în pas	11-20 min	Mixt	Exerciții deportive înainte
	- să mențină o formă corectă de execuție și coordonată de mers	1. Alergare în pas 2. Alergare în pas 3. Alergare în pas 4. Alergare în pas 5. Alergare în pas 6. Alergare în pas 7. Alergare în pas 8. Alergare în pas 9. Alergare în pas 10. Alergare în pas 11. Alergare în pas 12. Alergare în pas 13. Alergare în pas 14. Alergare în pas 15. Alergare în pas		Demonstrare	Exerciții deportive înainte

Fig. 2. Model de proiect didactic al lecției de control elaborat de către studentul-masterand

Tabelul 1
Criteriile de evaluare a limbajului scris a unui proiect didactic

Nr. d/o	Criterii	Grupele și statistica	Indicatori statistici			
			Inițială $\bar{x} \pm m$	Finală $\bar{x} \pm m$	t	P
1	<i>Coresponderea conținutului temei cu amplitudinea subiectului predat</i>	M	7,21±0,46	7,50±0,44	0,69	> 0,05
		E	7,33±0,45	8,97±0,40	4,10	< 0,01
		T	0,19	2,49	—	—
		P	> 0,05	< 0,05	—	—
2	<i>Nivelul de posedare a abilităților de descriere a mijloacelor și metodelor utilizate</i>	M	7,00±0,38	7,27±0,37	0,77	> 0,05
		E	7,19±0,36	8,36±0,29	3,77	< 0,01
		T	0,36	2,32	—	—
		P	> 0,05	< 0,05	—	—
3	<i>Capacitatea de formulare și scriere a strategiei didactice alese</i>	M	6,92±0,46	7,36±0,44	1,05	> 0,05
		E	7,10±0,45	8,58±0,40	3,95	< 0,01
		T	0,28	2,07	—	—
		P	> 0,05	< 0,05	—	—
4	<i>Nivelul de posedare a abilităților de formulare și scriere corectă a obiectivelor de referință</i>	M	7,21±0,46	7,60±0,44	0,93	> 0,05
		E	7,34±0,45	8,87±0,40	3,82	< 0,01
		T	0,20	2,15	—	—
		P	> 0,05	< 0,05	—	—
5	<i>Abilități de formulare și scriere corectă a subcompetențelor formate</i>	M	7,00±0,46	7,42±0,44	1,00	> 0,05
		E	7,21±0,45	8,72±0,39	3,77	< 0,01
		T	0,33	2,20	—	—
		P	> 0,05	< 0,05	—	—
6	<i>Stilistica limbajului scris al proiectului didactic</i>	M	7,00±0,46	7,24±0,45	0,56	> 0,05
		E	6,80±0,44	8,49±0,40	4,23	< 0,001
		T	0,31	2,08	—	—
		P	> 0,05	< 0,05	—	—
7	<i>Utilizarea terminologiei profesionale specifice temei predate</i>	M	7,00±0,33	7,42±0,34	1,31	> 0,05
		E	7,18±0,32	8,33±0,27	4,10	< 0,01
		T	0,39	2,12	—	—
		P	> 0,05	< 0,05	—	—
8	<i>Relevanța surselor bibliografice utilizate în realizarea proiectului didactic</i>	M	6,92±0,43	7,43±0,41	1,27	> 0,05
		E	7,20±0,42	8,71±0,38	3,97	< 0,01
		T	0,47	2,28	—	—
		P	> 0,05	< 0,05	—	—
9	<i>Nivelul de posedare a abilităților de autoevaluare și elucidare a recomandărilor ce reies din autoevaluare</i>	M	7,00±0,46	7,46±0,45	1,07	> 0,05
		E	7,22±0,47	8,87±0,41	3,93	< 0,01
		T	0,33	2,31	—	—
		P	> 0,05	< 0,05	—	—
10	<i>Nivelul posedării abilităților de descriere a scenariului didactic (conținutului didactic)</i>	M	6,78±0,45	7,29±0,44	1,21	> 0,05
		E	7,05±0,46	8,68±0,42	3,88	< 0,01
		T	0,42	2,27	—	—
		P	> 0,05	< 0,05	—	—

Legendă: E – Grupa experiment, M – Grupa martor; n = 14; P – 0,05; 0,01; 0,001; r = 0,553
f = 26; t = 2,056; 2,779; 3,707
f = 13; t = 2,160; 3,012; 4,221

Analizând din punct de vedere statistic dinamica dintre testările criteriilor de evaluare a LPS (limbajul profesional scris) al unui proiect didactic al grupei martor la etapa inițială și cea finală, observăm că t calculat pentru fiecare criteriu variază în diapazonul 0,56-1,31 valoarea fiind mai mică ca t tabelar, ceea ce dovedește că între testarea inițială și cea finală a criteriilor de evaluare a limbajului profesional scris nu sunt diferențe între cele două etape ale experimentului sau acestea sunt necernificative ($P > 0,05$).

Totodată, analizând statistico-matematic dinamica dintre testările criteriilor de evaluare a limbajului profesional scris a unui proiect didactic al grupei experiment, la etapele inițială și finală, observăm că diferențele între cele două etape sunt semnificative în favoarea grupei experiment ($P < 0,01-0,001$). Interpretând diferențele dintre rezultatele obținute la etapele inițială și finală, de grupa experiment, observăm că „ t ” calculat variază între 3,77-4,23, fiind mai mare ca „ t ” tabelar, ceea ce dovedește că diferențele statistice obținute sunt semnificative.

Analiza datelor și evaluarea rezultatelor experimentului de formare a limbajului profesional scris în cele două eșantioane, constituie un prilej pentru a conștientiza lucruri importante de eficientizare a procesului de formare a limbajului profesional scris la studenții-masteranzi, aflați în mediul academic modern [218, p.46-51].

Concluzii. Drept consecință, nivelul de formare la cadrele didactice școlare și universitare a competențelor de comunicare pedagogică și de realizare a actelor de limbaj profesional scris este nesatisfăcător, fapt care menține la același nivel nu numai competența lor profesional-comunicativă, dar și influențează negativ însușirea bazelor teoretico-metodologice ale profesiei.

Surse bibliografice

1. Ciolan L. *Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*. Iași: Polirom, 2008. 280 p.
2. Cucoș C. (coord). *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*. Iasi: Polirom, 1998, p. 9-27.
3. Grif M., Grimalschi T., Grimalschi D. *Model pedagogic de dezvoltare curriculară din perspectiva competențelor de educație fizică*. In: Teoria și arta educației fizice în școală, nr. 3(28), 2012, p. 29-32.
4. Nanu M.C. *Formarea limbajului profesional pentru comunicarea pedagogică la studenții facultăților de educație fizică și sport*. Teza dr. ped. Chișinău, 2006. 168 p.
5. Timuș M., Danail S. *Unele aspecte privind posedarea limbajului profesional scris de către studenții – viitorii profesori-antrenori*. În: Activitățile

psihomotrice din perspective interdisciplinare. București: Universitatea din București, 2009, p. 32-37.

6. Timuș M. *Comunicarea profesională a specialistului de cultură fizică și sport*: Note de curs. Chișinău: Valinex, 2013. 274 p.

7. Tomșa N. *Pregătirea studenților facultăților de educație fizică și sport pentru comunicarea dialogo-didactică*: Autoref. dis. ... dr. în ped. Chișinău: INEFS, 2003. 28 p.

8. Timuș M. *The efficiency criteria of the “professionan written language formation” program and the values of the written professional language at the physical education students*. În: Sport și societate, Vol. 15, Nr.2, 2015, p. 46-51.

9. file:///D:/pentru%20articol/reg-metodologia_privind_evaluarea_criteriala_prin_descriptori.pdf, p. 2.

10. file:///D:/pentru%20articol/strategia%202016-2021.pdf, p. 5.